

IPAROSOK LAPJA

Szegedi ipartestület hivatalos közlönye.

Szerkesztőség:
Szeged, Kelemen-u. 12.
Kéziratok ide küldendők.

Megjelenik minden hó 1-én.

Felelős szerkesztő: **CSERZY MIHÁLY.**

Kiadóhivatal:
König-nyomda Szeged
Kelemen-u. 5, Telefon 10-60.

Előfizetési ára: Hat hónapra 1 kor. 20 fillér, mely összeget, nyugta ellenében, az ipartestület gondnoka veszi fel.

Új vezetők.

Az ipartestület új vezetőket választott az évi rendes közgyűlésen. A régieknek elismeréssel adózott hosszú időn át kifejtett lankadatlan munkálkodásukért, az újaknak bizalmat előlegezett és átadta nekik azt a diszes pozíciót, ahol tehetségük szerint dolgozhatnak iparostársaikért. A vezető elnököt természetesen nem váltotta föl az ipartestület. Erről nem is lehetett szó sem. Hiszen *Pálfy Dániel*nek oly sok érdeme van, országos tekintélye oly magasan ragyog, hogy valóban büszke lehet az ipartestület, ha energiájával, képességével *Pálfy Dániel* a szegedi iparosokhoz fűzi személyét.

A vezető elnök mellé azonban társelnököt választott a testület, *Ottovay István* műépítész személyében, azért, mert *Pálfy Dániel*et, amidőn az Ipartestületek Országos Szövetségének elnökévé való megválasztása által az egész ország iparosai magukénak követelték és nyerték meg, *Pálfy Dániel*nek fizikai ideje nincs arra, hogy a testület aprólékos ügyeivel foglalkozhasson. Ez ugyan nem jelenti azt, hogy *Pálfy Dániel* most már nem azzal a szeretettel és lelkesedéssel fogja a testület ügyeit irányítani, mint eddig. Hanem azt jelenti, hogy az egyre népesedő ipartestület az új kor kereteiben sokkal több munkát igényel, mint amennyit egy, az iparügyek által országosan igénybe vett ember ereje elbir.

Ottovay István kiváló egyéniség. Az

iparosok között ugyan eddig nyilvánosan nem igen szerepelt, de az köztudomásu, hogy az iparügyek iránt állandóan és behatóan érdeklődött, a maga hatáskörében a helyi iparosok bajaival sokat foglalkozott és az iparosokat mindig testvérként szerette. Ennyi ajánló level éppen elegendő arra, hogy *Ottovay István* választását az ipartestületre nyereségnek minősíthessük.

Az első alelnök *Körmendy Mátyás* lett. Nálánál hivatottabb, megfelelőbb alelnököt az iparosok nem választhattak volna. Annyi szeretet él ebben az agilis műiparosban iparostársai iránt, annyi lelkesedés lobog ebben a kiváló emberben az iparos ügyek iránt, hogy azt csak ritka esetben lehet az egész országban észlelni. Ha ilyen avatott, ilyen buzgó, ilyen fáradhatatlan és a természetes ész józanosságával felruházott, az elismerést és a dicséretet soha nem kereső emberek vezetőkké avanzsirozott, félbemaradt szobatudósok munkája után. Hasábokat szeretnének *Körmendy Mátyás*ról mint emberről, mint iparosról és mint iparosvezérről írni. És hozzátesszük: boldogok lennének, ha ennyit irhatnánk, mert egyszer kedvünk szerint adózhatnánk elismerésünkkel a jó, a nemes ember szóp munkája iránt. De helyünk nincs. A lap

kicsi. Így csak szívből, melegen gratulálunk azoknak, akik **Körmendy Máttyást** az elnöki székbe ültették.

A második alelnök **Marosán Milán** lett. Eddig a munkások vezére volt, még pedig erős, bátor, szókimondó vezére, most pedig az iparosok vezére lesz. Igen értelmes, komoly iparos, aki az új kor, a szociális élet törvényeivel és követelményeivel régen tisztában van, s ezért méltó munkatársa lesz azoknak a vezetőknek, kik a munkások érdekeit eddig is szívükön viselték és eddig is iparkodtak

azokat a munkaadók érdekeivel humanusan összeegyeztetni.

Harmadik alelnöknek **Takács Bélát** választotta meg a közgyűlés. Új ember. És bizonyosan értékes ember. Megfogja derekasan állni a helyet.

Szóval a testület vezetősége olyan értékes gárdából fog állani a jövőben, hogy a nekik előlegezett bizalom teljes erejével feltételezhetjük, hogy Szeged harmadfélezer iparosának sorsa a legjobb kezekbe lett letéve.

Az ipartestület közgyűlése.

Örömmel állapítjuk meg, hogy szegedi iparosok az Ipartestület ez évi közgyűlésén olyan impozáns jelét adták megfontoltságuknak és intelligenciájuknak, hogy arra méltán büszke lehet nem csak az iparos osztály, hanem Szeged egész társadalma. Ahol olyan értelmes iparosok vannak, mint aminők a szegediek, ott a város ipari és szociális fejlődése biztosítva van. És joggal remélhető, hogy amikorra kikristályosodnak az eszmék, amidőn a munkás a forradalmi vívmányok keretében, a szociáлизmus nagy igazságai mellett elhelyezkedett és munkaerőjét, tudását csak a komoly munkának szenteli, Szeged népe olyan kézműiparosokra támaszkodhat, akik ellen semmi tekintetben nem merülhet fel panasz.

A KÖZGYŰLÉS. Február 9-ikére volt összehívva, de a törvényes szám (egyharmada a testületi tagoknak) nem volt együtt. Így 16-án és 17-én folyt le **Pálffy Dániel** vezérése mellett, a legteljesebb rendben, **Pálffy Dániel** hatalmas megnyitó beszéde után. A jegyzőkönyv hitelesítésére 5 tagot küldött ki a közgyűlés. Ezután **Bazsó János** titkár felolvasta az évi jelentést, mely kimerítően foglalkozik az ipartestület viszonyaival a világháború alatt, ösmerteti mindazokat a munkákat, melyeket a testület a tagok érdekeiben kifejtett, majd a hivatal tevékenységéről számol be, a taglétszámot tünteti fel, szóval: felölelt minden mozzanatot, a mi a testület kebelében lefolyt s ami a tagokat érdekelheti.

A nagy gonddal és fáradsággal megszerkesztett jelentést helyesléssel vette tudomásul a közgyűlés. Következett a

pénztári jelentés és a vagyoni- és költség előirányzat bemutatása, melyeket **Lippai János** pénztáros olvasott fel a számvédbizottság jelentésével együtt.

VÁLASZTÁSOK. A külön cikkben felsorolt elnökök egyhangú megválasztása után, számvizsgálóknak **Cserny Mihály**, **Paral Pál**, **Rainer Ferenc**, **Schwarz Manó** és **Csetneki István** iparosokat választotta meg a közgyűlés, majd szavazattöbbséggel irnoknak **Gyólai Ferencet**. Ügyészek pedig lapunk kiváló munkatársát, az iparosok lelkes barátját és szószólóját, **dr. Landesberg Jenő**, kamarai jegyzőt választotta meg.

Az előjáróságba 36 iparos helyett 60-at választottak meg a jelenvoltak, kiknek névsorát ezuttal még nincs módunkban bemutatni.

CSAK EGY KORONÁT. az Ipartestületek országos szövetségébe való tagdíjat, melyről lapunk január havi számában irtunk részletesen, szintén egyhangulag és lelkesedéssel szavazta meg a közgyűlés. Így a szegedi iparosok egytől-egyig tagja lett az iparosok érdekeiért dolgozó szövetségnek. Vajha az ország minden városában követnék az iparosok a szegediek példáját! . . .

EGY INDITVÁNY, amely üdvös és dicsőíti az indítványozót, arról szólott, hogy küldjön ki a közgyűlés 30 tagu bizottságot, melynek feladata lesz a testület székházát konzorcionális alapon újra építeni. Gyönyörű terv. Hálára fogja kötelezni a későbbi nemzedékeket is, ha megvalósul, **Balog Péter** építómester indítványát lelkesedéssel fogadta el a közgyűlés.

EGY MÁSIK INDITVÁNY, melyet *Magyar József* és tíz társa adott be, gondolkodóba ejtette az embereket, hogy akkor, a mikor a szociális világfelfogás a munka honorálását követeli teljes erővel, miért kellene a testület munkás és lelkiismeretes főtisztviselőjének huszonhat esztendőös becsület és kifogástalan munkáját nyugdíjba-küldéssel megfizetni. Miért? . . . Erre a közgyűlés sem talált feleletet s az indítványt egyhangulag mellőzte.

Fizetés rendezés a tisztviselők javára, úgy, amint azt mult számunkban ismertettük, szintén egyhangulag keresztül ment a közgyűlésen.

Alapszabály módosítás. A közgyűlés elhatározta, hogy alapszabályok 10 §-át megváltoztatja s így a 60 előjárásági tag megválasztása szabályszerű lesz. Módosította továbbá azt a pontot is, mely a határozatképességet állapítja meg. —

A közgyűlés az elnök életetésével ért véget.

A hadból visszatért kisiparosok adóhátraléka.

A hadból visszatért kisiparosok adótartozásának méltányos rendezése céljából a pénzügyminiszter 156. 319/1918. szám alatt rendeletet bocsátott ki. E rendelet értelmében a katonai szolgálatot teljesített kisiparosok abban a kedvezményben részesülnek, hogy a *folyó adók pontos fizetésének kötelezettsége mellett*, a terhükön az 1918 év végéig nyilvántartott adóhátralékok *fele részét 1919. június, másik felét pedig 1919. december végéig tetszés szerinti részletben törleszthessék.* Az adótartozások miatt a végrehajtási eljárás 1919. június végéig szünetel. A pénzügyminiszter kijelenti rendeletében, hogy egyes esetekben hajlandó még messzebb menő fizetési halasztásokat is megengedni. A kérelmek a pénzügyigazgatóságnál nyújtandók be.

Az iparkamara reformja.

Az illetékes tényezők is belátták már, hogy az iparkamara alapos revizióra szorul. A reformmunkálatok most folynak a minisztériumban, hol mindenképpen azon munkálkodnak, hogy a kamara ne legyen egy meg-

közölhetetlen fellegvár, hova csak a kiváltságosak futhatnak be, hanem valóban az élet intézménye legyen, a mely a kisipari érdekekért folytatott harcban a részét kivegye. Ezt az illetékes tényezők úgy vélik elérhetőnek, hogy a kamarai tagok létszámát a duplájára emelik fel, és ennek folytán tehát a kisipari érdekelttség is kétszer annyi képviselőjét küldheti a kamarába mint eddig. Ha a törvény vagy rendelet megjelenik, úgy nem fogunk késni, azt az iparossággal minél előbb közölni.

Az anyagi leszerelés és a kisipar.

Irtá: dr. Landesberg Jenő.

Nem vehetünk a kezünkbe szaklapot a nélkül, hogy azt ne olvassánk ki belőle, hogy ez vagy amaz a központ feloszlott. Lépten-nyomon csak azt olvassuk, hogy már újból megalakult valamilyen »hadianyagért értékesítő bizottság«. A bizottság megalakításánál soha sem feledkeznek meg arról, hogy vidéki jogkörrrel is meg ne alakítsák a bizottság alosztályát, de amikor arra kerül a sor, hogy hát ez a bizottság adjon ki már nyersanyagot is a vidékre, úgy a válasz nem az, hogy nincsen nyersanyag, hanem az, hogy nincsen waggon.

A jó vidék teljesen ki van szolgáltatva egy pár nagy ur kénye kedvének, a kik a jóllakottság kellemes érzetétől eltelve, nem érzik a nyersanyagra-éhes kisiparosság dühös fogcsikorgatását.

Egy pár ügyesebb iparosnak oda-oda vetnek néha egy kis nyers anyagot, konc gyanánt. Ha azután egy másik szerényebb fellépésű kisiparos megy anyagért, a másik, anyaggal már ellátott kisiparost játszák ki ellene. Elutasítják azzal, hogy az illető iparág »kontingensének« terhére ez vagy amaz az iparos már vett fel anyagot. Nem számolnak azzal, hogy ez eljárással éket vernek az iparosság közé, mely amugy is nehezen érti meg egymást és amugy is féltékenykedve nézi a másik működését.

Ezen pedig csak úgy lehet segíteni, ha az iparosság a közös cél érdekében összefog és nem egyenként, a másik tudta nélküli igyekszik nyersanyagjához hozzájutni, hanem az összességben rejlő erő segítségével dörömből azokon az ajtókon, amelyekben a kisiparosság süket fülekre talál.

Addig pedig ne nyomja el egymást az

iparos. Hanem a kinek van valamije az...
 Azt mondják a bányászoktól, hogy
 a föld alatt ülő éri őket
 a napfényre
 vezetőt utat, az egy napra eső élélmét egy
 székbe ültetik, és egymás között és a tűz
 körminden assák ki magukat a szabad
 levegőre. Tanújának a bányászoktól a
 kisiparosok. A kisiparnak itt van a vihe
 derje. Nincs nyersanyagja, ősszák meg
 egymás között a nyersanyagot. Segítsék,
 támogassák egymást, mert csak ezzel te
 szik lehetővé egymásnak és így a kisipar
 összességének boldogulását

HÍREK
 Körnerdy Mátyás utabbi bizalmi allá
 Körmendy Mátyás szlovizagát az elk
 jar, a megyaasztota a leszereli katon
 egészségügyi bizottságba. Különös ki k
 emelünk Körmendy tanácsát az ipar
 sori érdekében, mert nincs az az ülé
 nincs az a biztetés az a depulációzá
 a segélyalkönyvban való közreműködés
 ahová az iparosok bizalma odana álltan
 Körmendy s ő megy, kér, követel, csak
 hogy iparostársak javára tehesse. Az
 ő munkatartan bünyőködés a leteljesebb
 elismerése érdemes, am azonban a mai
 önző és irigy világban aligha fog kijutni
 részére

A leszerelési kormánybiztos az iparosokhoz

A leszerelési ügyek kormánybiztos
 leiratot intézett az iparossághoz. A lei
 tolsad a hangszózza, hogy vndeke
 zesen álló anyagot első sorban az üzemi
 szövet nem igénylő kisiparnak akarja
 juttatni. Egyben önyomatékosan figyel
 mezteti az iparosságot, hogy ne utazza
 nak előzetes tájékozódás nélkül Bpest
 anyagot. A bizottság a díszesség
 szid Ugylátszik, a kormánybiztos urnak
 kellenetlenné vádgy az elvözétes beje
 lentésinélkül anyagért nyitó kisipa
 nos. Eddigi még nem igen észleltük, hogy
 a kormánybiztos ott blyan nagyon szíven
 a sisehív volna a kisipar érdekében, mert ed
 dig minden lehozott anyagot vagy ugy
 kellett kiverekedni a vidék elkításáva
 is" megbizott fővárosi szervektől vagy
 pedig drága vászra-ron kellett vásárolni
 anyagot a kisiparosnak. De a tőreműnk
 mára fogtán vannak és ha ez a fővárost
 stulságosan protogató rendszer még nem
 álltönik, úgy össze fogjuk gyűteni a vi
 dek összes iparosságát. Talán az itt el
 hangzó panaszokat és vádakat meg fogja
 hallani a főváros és és különösen azok a
 szervek, a melyek a vidékre csak akkor
 gondolkodnak, amikor a vidéki iparosság
 pészérül beüzetendő és a fővárosi intéz
 mények fenntartásához hozzájáruló tekin
 tetős üszvegekről vapszó. Jó lesz
 szó vágyom a vidéki iparosságra, mert robb
 stb. bantam + + + Ezbt jegyeztek meg a pesti
 szervek

Rainer Károly és Fia
 asztalos-áru-gyár
 Szeged, Fodor-utca.

ZSURKO JÁNOS
 uri cipész
 Szeged, Kössuth Lajos utca 6.

ENGLÄNDER JOZSEF
 deligyümölcs- és csokorka-áruháza
 Kíssó D. palota telefon 863

Boroskay Lajos meszáros
Tisza Lajos-körút 36.

GYORI BELA
 műorás és ékszerész
 SZEGED, NEMZATI UTCA

**SZEGED-KIS-ZOMBORI KOSÁR-
 FONOGYÁR RÉSZV. TÁRSASÁG**
 SZEGEDEN.

KNITTEL KONRÁD
 női-kalapot gyártás
 Szeged, Iskola-utca.

Deutsch Imre úv
 óra és óráter-üzlet
 Szeged, Zsótér-ház

PARE FERENC
 kocsijárató — Brüszkeli körút 30

Alföldi gőzfűrészt és őrlőmalom Szeged
Telefon: 10—28.

REMÉNYINÉ FELDMANN SÁRI
női divat és konfekció áruháza
Szeged, Széchenyi-tér. Tel. 12-06

TALPAY MIHALYNÉ
élő-, művirág- és sirkoszoru-gyár
Csekonics-utca.

Jván Testvérek
gőztégla- és horgonyolt cserépgyár
Szőregh. Telefon 765.

Szegedi hus- és vásárpénztár

Ábrahám Testvérek
paprikaörlő és daráló malma
Cserepes-sor 7. — Telef. 16-98

Wiesner Salamon
butorgyáros, Szeged, Aradi-utca

Körmendy Mátyás
asztalos ipartelepe
Szentrókus-utca 3. Telefon 6-71.

Farkas József
paprikaörlő-malom
Petőfi S.-sugárút 675. Tel. 76-78.

SIGMOND TESTVÉREK
Szeged, Dugonics-tér.

Seifmann Mór és Fiai
butorgyárosok
Szeged, Klauzál-tér.

Hodács János
kocsigyára, gazdasági kocsik és hintók nagyraktára
Szeged, Tábor-utca 4.

Paprikakészáru bizományo-
sok részvénytársaság.

Pollák Sámuel □
kötélgyártó — SZEGEDEN. □

I. szegedi szabóipari
szövetkezet.

LÖWY ADOLF és Tsa
gőzfűrésztelep Ujszegeden. — Telef. 45.

Lendáczyk Sándor
kádármester
Szeged, Kálvária-ut 6 Tel. 12-78.

I. szegedi cipő-, csizma- és pa-
pucs-szövetkezet Szegeden.

Szénipari és kereskedelmi r.-t
tüzifa, szén, kokszt és kovács-szén
Szeged, Széchenyi-tér. Tel. 2-47.

Első szegedi dobozgyár
Tisza Lajos-körút 79.

CSALA LAJOS
— kocsigyártó, végzett patkoló kovács —
kész kocsiraktár
Kossuth Lajos-sugárút 83. Tel. 603

Somló Mór és Szilasi
tüzifa-, szén- és bognárfá-kereskedők
Párisi körút 35. Tel. 146.

HATTYASY SÁNDOR
géplakatos
Mikszáth Kálmán-utca 16.

CZINNER-féle szalámigyár
Tisza Lajos-körút 83. - Tel. 74.

GRÜNFELD TESTVÉREK
bádogos és fémnyomó-műhely
Tisza Lajos-körút 48. Tel. 13-89

HOFFMANN JÁNOS
mezőgazdasági termények nagykereskedése
Petőfi Sándor sugárút — Tel. 134.

Szántó Sándor varrógép- és kerékpár-
raktára, Szeged, Kiss D.-palota.

Bruckner Testvérek
vaskereskedés
Szeged, Kossuth L.-sugárút 1 sz.

BARABÁS LAJOS
kefe és háztartási cikkek nagy raktára
Szeged, Somogyi-utca.

Jánosik János szücsmester

szőrmeáru-üzlete és műhelye
molykár elleni intézet: — Kigyó-utca 2.

ORINCSÁKNÉ

élő és művirágüzlete Szegeden
z. échenyi-tér.

Paral-buffet,

Széchenyi-tér 5.

ÖZÖVEK GYULA

„Turul“ cipőgyár r. t. szegedi
főraktára: Széchenyi-tér 6. sz.

SANDBERG HENRIK, kötszerész

Szeged, Széchenyi-tér.

KOVACS HENRIK

könyv- és papírkereskedő

SZEGED, KÖLCSEI-U.,
Royal-szállóval szemben.

KÓNYA GYÖRGY

épület- és műlakatos

Szeged, Szent László-utca 7., Tel. 308.

Grász Lajos

villanyerőre berendezett beretvaköszö-
rűldéje, acéláru és fodrász-cikkek raktára
Szeged, Tisza Lajos-körút 61.

TÓTH JÓZSEF

grammofon, lemezek és ékszerek
nagy raktára SZEGED, Kölcsei-utca.

FRITS FERENC

műköszőrüs,

acéláru- és fodrász-cikkek nagy választékban,
Szeged, Tisza Lajos-körút 54.

Csobanov D. művirágüzlete

Takaréktár-utca 2.

Viszonteladónak árkedvezmény.

Fekete Nándor

épület-, demburműködő, légszusz-
és vízvezetékberendező vállalat

LUCZA JÓZSEF

kelmefestő és vegytisztító
Szeged, Kazinczy-utca 14.

Telefon 10-75. Legjobb kiszolgálás. Telefon 10-75.

BRAUN JÁNOS

hangszerész SZEGED Kárász-u.

GLÖCKNER JÓZSEF

kelmefestő és vegytisztító intézete

SZEGED, Iskola-utca.

Rosman Dávid, szücs mester

nagy szőrmeáru-raktár

Szeged, Kárász-utca.

Mezei és Társa

vaskereskedő

Szeged, Feketesas-utca 15.

Kenderesi Gy.

butoráruházz és
nagy aszfalipar-
telep

Feketesas-u. Keleti-palota és Oroszlán-u.
(volt Wiesner-helyiség). — Telefon 836.

Fürdőszoba-berendezések,

öntöttvas fürdőkádak, vízvezetési munkák
leol- csöbök Fogel Edénél Takaréktár-utca 8.
Telefon 645 és 1045

König-nyomda Szegeden. Telefon 10-60

BOROS BIKSA

rövidáru-üzlet

és

sirkoszerü-gyár

SZEGED. (Kiss D.-palota).

BUDAY JÁNOS

disz-technikai intézete

Szeged, Kossuth L.-sugárút 4.

PICK MÁRK

szalámigyár, paprika- és termény-
üzlet SZEGEDEN.

Mellis Lajos mészáros

Tuzs és Kövári

műszereszek és látszereszek, — saját
rendszerü művegtagok, betegápolási és
fényképezési cikkek = Szeged, Kárász-u.

Szeged, Kossuth L.-sugárút 25. Telefon
10-72

Fióküzletek:
Valéria-tér és Mikszát-u.
sarak. Telefon 9-94.

Gizella-tér 3. Tel. 10-55.